Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Grigorii Cazacu)
Dosarul nr. 2r-1632/25 (2-25076886-02-2r-14082025)

D E C I Z I E

29 ianuarie 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:
Președintele completului, judecătorul Serghei Dimitriu
Judecători Violeta Gîrleanu și Constantin Roșca

soluționând fără citarea părților, recursul declarat de Ababii Tudor împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iunie 2025, prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Tarlev Pavel în interesele lui Ababii Tudor împotriva lui Ciurcaș Elena și Arabadji Alexandru privind declararea nulității actului juridic,
-

C O N S T A T Ă :

Poziția și aprecierea instanței de fond:

1. La 27 mai 2025, Ababii Tudor prin intermediul avocatului Tarlev Pavel a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Arabadji Alexandru și Ciurcas Elena, prin care solicită declararea nulității relative a contractului de vânzare-cumpărare nr.1-199 din 11 februarie 2025, încheiat între Ciurcas Elena și Arabadji Alexandr, prin care au fost înstrăinate terenurile agricole după cum urmează: cu numărul cadastral *****, cu suprafața de 1.3498 ha, cu numărul cadastral *****, cu suprafața de 1.3831 ha și cu numărul cadastral 0149210.053, cu suprafața de 1.3829 ha - prin atribuirea lui Ababii Tudor a calităţii de cumpărător conform condițiilor contractului de vânzare-cumpărare nr. 1-199 din 11 februarie 2025, ca urmare a încălcării dreptului de preemțiune prevăzut în temeiul contractului de arendă a terenurilor agricole din 06 octombrie 2023
2. La 04 iunie 2025 Judecătoria Chișinău, sediul Centru a emis și expediat încheierea de nu dat curs, prin care a respins cererea privind eșalonarea de la plata taxei de stat și a acordat termen reclamantului pentru prezentarea probelor ce confirmă valoarea acțiunii și dovada de plată a diferenței taxei de stat în conformitate cu pct.1.1. din Anexa nr.1 la Legea taxei de stat nr.213 din 31

iulie 2023, acordându-i pentru aceasta un termen de 20 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză.

3. Încheierea a fost expediată avocatului Tarlev Pavel la data de 12 iunie 2025, iar la 24 iunie 2025, reprezentantul reclamantului a solicitat admiterea cererii privind lichidarea neajunsurilor și punerea pe rol a acțiunii, concretizând că vor solicita concursul instanței de judecată în scopul obținerii contractului de vînzare – cumpărare nr.1-199 din 11 februarie 2025, pe motiv că, Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile a refuzat în eliberarea acestui contract, ceea ce face imposibilă prezentarea informațiilor cu privire la valoarea exactă a acțiunii.
4. Prin încheierea din 26 iunie 2025 a fost restituită cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Tarlev Pavel în interesele lui Ababii Tudor împotriva lui Ciurcaș Elena și Arabadji Alexandru privind declararea nulității actului juridic. S-a remis în adresa potențialului reclamant Ababii Tudor, prin intermediul avocatului Tarlev Pavel prezenta încheiere și cererea cu toate înscrisurile anexate. S-a explicat potențialului reclamant Ababii Tudor că restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant, cu aceeaşi acţiune, împotriva aceluiaşi pârât, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri dacă reclamantul a lichidat încălcările.

Poziția părților în instanța de recurs:

5. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 22 iulie 2025, Ababii Tudor, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iunie 2025, solicitând casarea integrală a încheierii prin care s-a restituit acțiunea depusă de avocatul Tarlev Pavel în interesele lui Ababii Tudor împotriva lui Arabadji Alexandru și Ciurcaș Elena privind declararea nulității actului juridic, cu transmiterea cauzei în prima instanță pentru examinarea în fond a cererii privind declararea nulității actului juridic.
6. În argumentarea cererii de recurs, Ababii Tudor, a invocat că nu este de acord cu încheierea instanței de fond și o consideră neîntemeiată, adoptată cu încălcarea normelor de drept material, urmând a fi casată integral.
7. Comunică recurentul că recepționând încheierea de nu da curs la 13 iunie 2025, la 16 iunie 2025 a solicitat Instituției Publice Cadastrul Bunurilor Imobile, eliberarea copiei contractului de vînzare-cumpărare nr.1-199 din 11 februarie 2025, pentru prezentarea instanței de judecată, însă, la 18 iunie 2025, prin răspunsul nr.01/10c-06/954, i-a fost refuzat în eliberarea actelor solicitate din motiv că actele care au servit drept temei pentru înregistrarea drepturilor asupra bunului imobil se eliberează doar titularilor de drepturi, indicați în act sau

participanților la tranzacție, reprezentanților acestora, precum și instanțelor de judecată.

8. Reiterează că prin cererea din 04 iunie 2025, înaintată față de instanța de judecată, a tins să fie pusă pe rol cererea sa, iar ulterior, prin concursul instanței să obțină contractul de vînzare-cumpărare, să poată stabili care este valoarea acțiunii și ce sumă constituie taxa de stat, însă, cererea de chemare în judecată a fost restituită, cu motivul substanțial că valoarea acțiunii nu se poate stabili doar din contractul de vînzare - cumpărare.
9. Recurentul, insistă în cererea de recurs asupra faptului că instanța de fond a ezitat să indice care este actul concret din conținutul căruia se poate demonstra valoarea acțiunii, s-a limitat doar la indicarea evazivă a existenței altor surse pentru informare.
10. Subsecvent, recurentul menționează că respingerea cererii privind eșalonarea de la plata taxei de stat, încalcă dreptul că la un proces echitabil și îngrădește accesul liber la justiție, doar din motiv că instanța este obligată să creeze condiții obiective și reale pentru ca participanții la proces să-și exercite în volum deplin drepturile sale procedurale.
11. La caz, Ababii Tudor, susține că motivele și temeiurile privind eșalonarea plății taxei de stat și anume a diferenței rămase neachitată din valoarea bunurilor imobile pînă la stabilirea valorii acestora în cadrul examinării cauzei, se deduc din prevederile art.83 Cod de procedură civilă, care subscrie că taxa de stat este o sumă de bani care se percepe de către instanța de judecată în beneficiul statului de la peroanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.
12. În această accepțiune, recurentul, consideră că instanța a încălcat dreptul său la un proces echitabil prin faptul că nu a creat condiții obiective și reale pentru ca recurentul să-și exercite drepturile sale procedurale.
13. Deşi încheierea judecătorească prevede posibilitatea de a depune o nouă cerere după înlăturarea neajunsurilor, consideră că acest lucru nu reprezintă o soluţie echitabilă, având în vedere dificultăţile deja întâmpinate în acest proces.
14. Astfel, în circumstanţele enunţate, conchide că prima instanţă, neîntemeiat şi ilegal a ajuns la concluzia de a restitui cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Tarlev Pavel în interesele lui Ababii Tudor împotriva lui Ciurcaș Elena și Arabadji Alexandru privind declararea nulității actului juridic.

Termenul de declarare a recursului:

15. În corespundere cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.
16. Din actele cauzei rezultă că încheierea recurată a fost emisă la 26 iunie 2025 și expediată către reprezentantul recurentului la 02 iulie 2025, (f.d 29), însă, la materialele cauzei nu este anexată dovada recepționării încheierii contestate.
17. Astfel, recursul declarat de reprezentantul Ababii Tudor, la data de 22 iulie 2025, împotriva încheierii Judecătoriei Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iunie 2025, se consideră depus în termen.

Aprecierea instanţei de recurs:

18. Analizând legalitatea și temeinica încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de către participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul urmează a fi admis, încheierile din 04 iunie 2025 și din 26 iunie 2025, casate, cu restituirea spre rejudecare problema soluţionată prin încheierile date, reieșind din considerentele ce succed.
19. În conformitate cu prevederile art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.
20. În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.
21. În accepțiunea art. 2 alin. (1) Cod de procedură civilă, procedura de judecare a cauzelor civile în instanţele judecătoreşti de drept comun este stabilită de Constituţia Republicii Moldova, de hotărârile şi deciziile Curţii Europene a Drepturilor Omului, de hotărârile Curţii Constituţionale, de prezentul cod şi de alte legi organice. Normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispoziţiilor fundamentale ale Constituţiei Republicii Moldova şi prezentului cod.
22. Conform art.171 alin. (1) Cod de procedură civilă, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 și 167 alin. (1) lit. a), b), c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

23. În temeiul prevederilor dispozițiilor art.167 alin. (1) lit. b) și c) Cod de procedură civilă la cererea de chemare în judecată se anexează: dovada de plată a taxei de stat şi/sau a taxei de timbru; documentele care certifică circumstanţele pe care reclamantul îşi întemeiază pretenţiile şi copiile de pe aceste documente pentru pârâţi şi intervenienţi, dacă aceştia nu dispun de ele.
24. Potrivit art.171 alin. (2) Cod de procedură civilă, dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă și împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.
25. În acord cu art. 10 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.
26. În speță, Colegiul a constatat că prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iunie 2025 a fost respinsă cererea reclamantului Ababii Tudor cu privire la eșalonarea de la plata taxei de stat, fiindu-i acordat un termen de 20 zile lucrătoare din momentul primirii copiei de pe încheiere pentru lichidarea neajunsurilor și anume, să prezinte probe care să confirme valoarea acţiunii, și dovada achitării taxei de stat potrivit Anexei nr. 1 pct. 1.1. al Legii taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023.
27. La 26 iunie 2025, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost restituită cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Tarlev Pavel în interesele lui Ababii Tudor împotriva lui Ciurcaș Elena și Arabadji Alexandru privind declararea nulității actului juridic. S-a remis potențialului reclamant Ababii Tudor, prin intermediul avocatului Tarlev Pavel prezenta încheiere și cererea cu toate înscrisurile anexate. S-a explicat potențialului reclamant Ababii Tudor că, restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant, cu aceeaşi

acţiune, împotriva aceluiaşi pârât, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri dacă reclamantul a lichidat încălcările.

28. Dispunând restituirea cererii, prima instanță și-a motivat soluția prin faptul că reclamantul, nu a înlăturat neajunsurile descrise în încheierea din 04 iunie 2025 și anume nu au fost prezentate probe care să confirme valoarea acţiunii, și dovada achitării taxei de stat potrivit Anexei nr. 1 pct. 1.1. al Legii taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023.
29. Raportând dispozițiile normelor citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră că concluzia instanței de fond este în contradicție cu circumstanțele de fapt constatate.
30. Cu privire la această chestiune este de menționat faptul că lipsa informațiilor și imposibilitatea de a afla informația necesară pentru a efectua plata taxei de stat, nu poate fi imputată recurentului, or, acesta cu diligență a folosit drepturile sale procedurale și a efectuat acțiunile necesare în vederea prezentării informațiilor cu privire la valoarea bunurilor litigioase și respectiv pentru a putea achita taxa de stat.
31. La caz, Colegiul judiciar apreciază ca fiind greșită argumentarea primei instanțe și precizează că urma a fi aplicat art.88 alin.(1) Cod de procedură civilă „*în cazul în care, la momentul depunerii cererii, determinarea valorii acţiunii este dificilă, taxa de stat se plăteşte cu aproximaţie, urmînd să se încaseze ulterior o taxă suplimentară în corespundere cu partea din valoarea acţiunii, stabilită de instanţă la soluţionarea cauzei în fond, pentru care nu s-a plătit taxă de stat la momentul depunerii cererii”.*
32. Se constată că instanța de fond, fără să cunoască suma care se solicită a fi eșalonată, a respins cerința reclamantului, astfel, îngrădind dreptul acestuia la justiție. Mai mult ca atît, Colegiul, reține că reclamantul expres indică în cererea de chemare în judecată că valoarea acțiunii poate fi stabilită doar prin concursul instanței.
33. Instanța de recurs, consideră irelevante afirmațiile intimatului, care la 16 ianurie 2026, a expediat referința, susținând că încheierea privind restituirea acțiunii este întemeiată și legală, or, consideră că informația cu privire la valoarea bunurilor imobilelor se putea solicita de la Primăria satului Colonița, fapt ce nu poate fi recunoscut de către instanță ca argument în susținerea poziției de respingere a cererii de recurs, or, potrivit înscrisului atașat de recurrnt, acesta din urmă a făcut dovada faptului că informațiile date se eliberează doar titularilor de drepturi, indicați în act sau participanților la tranzacție, reprezentanților acestora, precum și instanțelor de judecată.

34. În acest sens, conform art. 6 pct. 1 al Convenţiei pentru apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale ,,orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, public şi în termen rezonabil, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil....".
35. Luând în considerație cele stipulate supra și faptul că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Completul judiciar ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa încheierile primei instanţe din 04 iunie 2025 și respectiv din 26 iunie 2025, restituind cauza spre rejudecare în aceeași instanță, în același complet de judecată, la etapa de intentare a procesului civil.
36. În conformitate cu art. 423-424, art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de Ababii Tudor.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iunie 2025, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Tarlev Pavel în interesele lui Ababii Tudor împotriva lui Ciurcaș Elena și Arabadji Alexandru privind declararea nulității actului juridic, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceiași instanță și în același complet de judecată, la faza intentării procesului civil.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele completului, judecătorul Serghei Dimitriu

Judecători Violeta Gîrleanu

Constantin Roșca